

จริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์
ประจำมณฑลทหารบกที่ 15

วิทยาลัยการทัพบก
กันยายน 2560

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันเอก กฤษณพงษ์ วิมลศิลป์
เรื่อง จริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย
วันที่ กันยายน 2560 **จำนวนคำ :** 5,435 คำ **จำนวนหน้า :** 12 หน้า
คำสำคัญ จริยธรรม, แนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสม, ประเทศไทย
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารการวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะทำการศึกษาคือ 1. เพื่อศึกษาจริยธรรมที่เหมาะสมกับประเทศไทยในฐานะที่ประเทศไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา 2. เพื่อศึกษาแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทยในฐานะที่ประเทศไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา 3. เพื่อศึกษาแผนผังเชิงยุทธศาสตร์ (Strategy Map) ของจริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย

ผลการวิจัย พบว่า อริยมรรค มีองค์ 8 เป็นจริยธรรมที่เหมาะสมกับประเทศไทยในฐานะที่ประเทศไทยเป็นเมืองพระพุทธศาสนา สำหรับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทยนั้น มีปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช เป็นฐานราก ก่อให้เกิดเศรษฐกิจสมดุล โดยเป็นความมั่นคงแบบเป็นองค์รวมแห่งยุคศหัสวรรษที่มุ่งสนับสนุนความมั่นคงของมนุษย์ อันประกอบด้วย 1. บริบทของ "ความมั่นคงทางจริยธรรมและการเมืองการปกครอง" เพื่อมุ่งไปสู่ระบบคุณธรรม 2. บริบทของ "ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม" เพื่อมุ่งไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 3. บริบทของ "ความมั่นคงทางการทหารและจิตวิทยา" เพื่อมุ่งไปสู่สันติสุขและการจัดระเบียบ (ทางสาธารณสุขและทางสังคม) 4. บริบทของ "ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี" เพื่อมุ่งสู่นวัตกรรม 5. บริบทของ "ความมั่นคงด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม" เพื่อมุ่งสู่พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่บริสุทธิ์และสะอาด , ทั้งนี้ บริบทของความมั่นคงทางจริยธรรมนั้นเป็นส่วนหนึ่งในความมั่นคงแบบเป็นองค์รวม ในการสนับสนุนความมั่นคงของมนุษย์ในท้ายที่สุด ด้วยเหตุนี้ การนำจริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทยในบริบททั้ง 5 ดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการคิดของกระบวนการทัศน์ในการพัฒนาประเทศ จะทำให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนกับประเทศไทย ในท้ายที่สุด ท่ามกลางสังคมโลกที่กำลังเรียกหาสันติภาพแห่งยุคศหัสวรรษที่ 21 ในศหัสวรรษ

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Kristsanapong Wimonsin
TITLE: Ethics with the concept of suitable security in Thailand
DATE: December 2017 WORD COUNT: 5,435 PAGES: 12
KEY TERMS: Ethics, The concept of suitable security, in Thailand
CLASSIFICATION: Unclassified

The objectivity of this research document are 1. To educate the suitable ethics in Thailand as the status of Thailand is to be the city of Buddhism. 2. To educate the concept of suitable security in Thailand as the status of Thailand is to be the city of Buddhism. 3. To educate the strategy map of ethics with the concept of suitable security in Thailand.

The result of research shows that The Eight Noble Paths are to be the suitable ethics in Thailand as the status of Thailand is to be the city of Buddhism. For the concept of suitable security in Thailand has the philosophy of sufficiency economy of The Late King Bhumipol is foundation to establish 'equilibrium economy' as to be Comprehensive Security of millennium to support Human Security is composed of 1. The context of ethical and political security as the result of Merit System 2. The context of economic and social security as the result of Thailand 4.0 3. The context of military and psychological security as the result of peace and order (public and social order) 4. The context of scientific and technological security as the result of innovation 5. The context of energy and environmental security as the result of pure and clean. Meanwhile, it is the context of ethical security is the part of Comprehensive Security for supporting Human Security at the final. So, to conduct ethics with the concept of suitable security in Thailand on the five contexts on above to get into thinking process of paradigm shift to develop country would be stability , wealth and sustainability in Thailand at the final, among world society who is calling peace in the 21st century of the millennium.

กิตติกรรมประกาศ

ในการจัดทำเอกสารวิจัยฉบับนี้ เพื่อใช้ประกอบการศึกษาหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 62 เรื่อง จริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย ของข้าพเจ้าสำเร็จลงได้ก็ด้วยความอนุเคราะห์ของ พันเอก หญิง ศศพินธุ์ วัชรธรรม ตำแหน่ง นายทหารปฏิบัติการประจำกรมยุทธศึกษาทหารบก ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแนวทางในการเขียนเอกสารการวิจัย ตลอดจนการตรวจแก้ไขให้เอกสารการวิจัยฉบับนี้ มีความสมบูรณ์ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ ที่นี้

สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าขอขอบพระโยชน์ทั้งหมดที่เกิดจากเอกสารวิจัยฉบับนี้ให้กับบิดามารดาที่ให้กำเนิด อบรมเลี้ยงดูข้าพเจ้า ในสภาพแวดล้อมแห่งพรหมวิหาร 4 ในบริบทของพุทธธรรมตามแนวทางแห่งอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นสภาพพื้นฐานของแนวทางในการดำเนินชีวิตของข้าพเจ้าเสมอมา ตลอดจนรวมถึงการขอบพระโยชน์ทั้งหมดที่เกิดจากเอกสารการวิจัยฉบับนี้ให้กับคณาจารย์วิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน พร้อมนี้ขอให้ท่านผู้มีพระคุณเหล่านั้นจงมีความสุข ความเจริญ ที่พรั่งพรั่งไปด้วยความสัมฤทธิ์ผลในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ สำหรับข้อผิดพลาดใดๆ ที่เกิดจากเอกสารการวิจัยฉบับนี้นั้น ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้ด้วยความเคารพแต่เพียงผู้เดียว

จริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย

เมื่อกล่าวถึงจริยธรรม จริยธรรม นั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากต่อการกำหนดชะตากรรมของบ้านเมืองและประเทศชาติ ตลอดจนถึงสังคมโลก สำหรับประสบการณ์ในสังคมไทยจะเห็นได้จากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมที่ผ่านมา ซึ่งเกิดจากความอ่อนด้อยของนักธุรกิจและนักการเมืองภายใต้โครงสร้างของระบบราชการจำนวนหนึ่งที่มีปัญหาทางจริยธรรม แล้วดำเนินธุรกิจและการเมืองในลักษณะไม่โปร่งใสและไม่คำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมในวงกว้าง จนก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคมไทยและประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง โดยเป็นปัญหาความถดถอยทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ที่แสดงถึงความล้มเหลวและความหย่อนมาตรฐานทางจริยธรรมของวิชาชีพหลายสาขา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับระบบการเมือง การเงินการบัญชี การธนาคาร อุตสาหกรรม ตลอดจนด้านพาณิชย์กรรม ฯลฯ อย่างชัดเจน ปัญหาจริยธรรมจึงเป็นปัญหาที่ก่อกวนสังคมไทยทุกหย่อมหญ้า ดังนั้นหากต้องการให้สังคมไทยเจริญรุ่งเรือง ก็ควรมี การพัฒนาจริยธรรมในระดับต่างๆ ในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ตลอดจน สถาบันหลักที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาด้านวิชาชีพ (profession)¹

สำหรับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทยนั้น ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีภูมิรัฐศาสตร์ที่เป็นสังคมแบบเกษตรกรรม โดยมีการเปลี่ยนผ่านกระบวนการทัศน์ของความมั่นคงที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงของรัฐ (State Security) โดยเน้นการรักษาบูรณภาพแห่งดินแดนที่เรียกความหมายของความมั่นคงแบบนี้ว่า “ความมั่นคงแบบสามัญหรือความมั่นคงแบบดั้งเดิม (Common Security)” ที่ให้ความสนใจไปที่ภัยคุกคามทางทหารที่เรียกว่า ภัยคุกคามแบบดั้งเดิม (Traditional Threats)² อันประกอบด้วย กำลังอำนาจทางการเมือง , กำลังอำนาจทางเศรษฐกิจ , กำลังอำนาจทางสังคมวิทยา (Socio-Psychology) , กำลังอำนาจทางทหาร (Military Power) และกำลังอำนาจทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี³ ซึ่งเป็นบริบทความมั่นคงในยุคสงครามเย็น ไปเป็น “ความมั่นคงแบบเป็นองค์รวม” (Comprehensive Security) อันเป็นบริบทความมั่นคงยุคหลังสงครามเย็น (in the post cold war era) แห่งสหัสวรรษ (Millennium) ที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงในระดับปัจเจกบุคคลในสังคม ซึ่งเรียกว่า “ความมั่นคงของมนุษย์” (Human Security) ที่ให้ความสนใจไปที่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม (Non-Traditional Threats)⁴ ในบริบทของ “ความมั่นคงทางจริยธรรมและการเมืองการปกครอง” เพื่อมุ่งไปสู่ระบบคุณธรรม (Merit System) , ในบริบทของ “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม” เพื่อมุ่งไปสู่ Thailand 4.0 , ในบริบทของ “ความมั่นคงทางการทหารและจิตวิทยา” เพื่อมุ่งไปสู่สันติสุขและการจัดระเบียบ (Peace

and Order) , ในบริบทของ “ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” เพื่อมุ่งไปสู่ นวัตกรรม (Innovation) , และในบริบทของ “ความมั่นคงด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม” เพื่อมุ่งไปสู่ Pure and Clean ด้วยเหตุนี้ การนำจริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับ ประเทศไทยในบริบททั้ง 5 ดังกล่าว เข้าสู่กระบวนการคิดของกระบวนการทัศน์ในการพัฒนา ประเทศ จะทำให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน กับประเทศไทยในท้ายที่สุด ท่ามกลาง สังคมโลกที่กำลังเรียกหาสันติภาพแห่งยุคศตวรรษที่ 21 ในสหัสวรรษ (Millennium)

พระราชวรมุณี (ประยูร ปยุตโต) ได้อธิบายความหมายของ “จริยธรรม”⁵ ไว้ว่า จริยธรรม มาจากคำว่า พรหมจรรย์ ซึ่งใน พุทธศาสนา หมายถึง มรรค คือ วิธีการปฏิบัติสายกลาง ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ บางครั้งก็เรียกว่า “ไตรสิกขา” คือ การศึกษา 3 ประการ อันได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา ดังนั้น จริยธรรม หรือ พรหมจรรย์ มรรค และ ไตรสิกขา ทั้งหมดนี้เป็นทางปฏิบัติ เพื่อนำมนุษย์ไปสู่จุดมุ่งหมายในชีวิต ด้วยเหตุนี้ จริยธรรม จึงเป็นเรื่องของการศึกษาถึง “มรรค” หรือ “ไตรสิกขา” ซึ่งอยู่ในบริบทของ “ศีล สมาธิ ปัญญา” ในการนี้ สุมน อมรวิวัฒน์ กล่าวถึง “จริยธรรม” ในฐานะที่เป็น “ไตรสิกขา” ความว่า ไตรสิกขา เป็นกระบวนการศึกษาที่พัฒนามนุษย์ทั้งทางกาย วาจา ความคิด จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ให้สามารถดำรงและดำเนินชีวิตในสังคมอย่างสันติและมี อิสรภาพ โดยเน้นการปฏิบัติ การฝึกหัดอบรมตนด้วยหลักของศีล สมาธิ ปัญญา สำหรับ วิธีการปฏิบัติฝึกหัดอบรมตนตามหลักของศีล สมาธิ ปัญญา นั้น ผู้ศึกษาต้องปฏิบัติตาม แนวทางของมรรค ซึ่งมีองค์แปด หรือมัชฌิมาปฏิปทา ได้แก่

1. การฝึกหัดอบรมตนให้มีศีล ด้วยสัมมาวาจา-เจรจาชอบ สัมมากรรมันตะ-การกระทำ ชอบ และสัมมาอาชีวะ-การเลี้ยงชีพชอบ

2. การฝึกหัดอบรมตนให้มีสมาธิ ด้วยสัมมาวายามะ-ความเพียรชอบ สัมมาสติ-การ ระลึกชอบ และสัมมาสมาธิ-การตั้งจิตมั่นชอบ

3. การฝึกหัดอบรมตนให้มีปัญญา ด้วยสัมมาทิฐิ-การเห็นชอบ และสัมมา สังกัปปะ-การดำริชอบ

ทั้งนี้ สุมน อมรวิวัฒน์ ได้นำหลักไตรสิกขานี้ ไปสู่การอธิบายกระบวนการเรียนรู้ตามแนว พุทธวิธี ความตอนหนึ่งว่า “ในการฝึกหัดอบรมตนตามแนวพุทธวิธีนั้นก็คือ การเรียนเพื่อรู้ รู้เพื่อรู้ลึก รู้ลึกเพื่ออยากจะทำต่อสู ต่อสูเพื่ออิสรภาพ อิสรภาพที่หลุดพ้นจากความทุกข์และ ความชั่ว โดยอิสรภาพในจิตวิญญาณของมนุษย์ก็คือ สันติภาพและความสงบสุข (Peace)⁶

ดังนั้นการที่ โลกมนุษย์เราดำรงไว้ซึ่ง “จริยธรรม” จึงเป็นหนทางแห่ง “มรรค” ซึ่งมี 8 ประการ ที่นำมนุษย์เราไปสู่กระบวนการแห่งความสงบสุข ในสันติภาพอย่างยั่งยืน ซึ่ง ผู้วิจัยได้ กล่าวถึง แนวทางแห่ง “มรรค” ซึ่งมี 8 ประการ เพื่อมุ่งสู่ การพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยที่

สมบูรณ์นั้น สามารถอธิบายเพื่อนำไปสู่ความสามารถที่จะประพฤติปฏิบัติได้ในภาคประชาชนทั่วไป ในทุกระดับชั้นที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันอันจะยังประโยชน์เป็นส่วนรวมในแง่ที่เป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสาธารณะ (public) โดยสรุปอย่างมีองค์รวม (comprehensiveness)⁷ ได้ดังนี้คือ

1. สัมมาทิฐิ (หมายถึง ความเห็นชอบ) ซึ่งมีลักษณะของความสามารถในการมองเห็นอริยสัจ หรือสามารถมองเห็นเหตุผลตามเป็นจริง เพื่อแสวงหาความรู้ที่แท้จริง อันจะสามารถยกระดับไปสู่สังคมฐานความรู้ (knowledge society) ในแนวทางแห่งปัญญา (wisdom approach)⁸

2. สัมมาสังกัปปะ (หมายถึง ความดำริชอบ) ซึ่งมีลักษณะของความสามารถดำริหรือคิดออกจากสิ่งที่ผูกพันอันก่อให้เกิดเป็นความทุกข์ ทั้งนี้ด้วยความไม่พยาบาทมุ่งร้ายและไม่คิดเบียดเบียนซึ่งจะส่งผลเสียหายต่อตนเองตลอดจนผลประโยชน์ของชาติบ้านเมือง⁹

3. สัมมาวาจา (หมายถึง เจรจาชอบ/วาจาชอบ) อันเป็นการที่บุคคลสามารถเว้นจากการพูดเท็จ การเว้นจากการพูดส่อเสียด ให้แตกร้างกัน การเว้นจากการพูดคำหยาบร้าย รวมถึงการเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อซึ่งไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ในบริบทที่จะก่อให้เกิด เป็นกุศลจริต¹⁰

4. สัมมากัมมันตะ (หมายถึง การกระทำชอบ/การงานชอบ) ซึ่งมีลักษณะที่เป็นการเว้นจากการทุจริตต่างๆ โดยอย่างน้อยก็เป็นการรักษาความสุจริตตามแนวทางของการรักษาศีล 5 ให้บริสุทธิ์ อันได้แก่ การเว้นจากการฆ่าการทรมาน การเว้นจากการลักทรัพย์สิ่งของ การเว้นจากการนอกใจสามีภรรยา การเว้นจากวจีทุจริต การเว้นจากการเสพของมีนเมาจนกระทั่งเกิดการขาดสติและความยังคิดจนก่อบาป นอกจากนี้ยังรวมถึงการละเว้นจากอบายมุขในรูปแบบต่างๆ เช่น การตั้งบ่อนการพนันและการใช้บริการในแหล่งการพนัน การค้ำมนุษย์ / การค้าประเวณี / การค้าบริการทางเพศ เป็นต้น¹¹

5. สัมมาอาชีวะ (หมายถึง การเลี้ยงชีพชอบ) เป็นลักษณะของความสามารถในการประกอบสัมมาอาชีพที่สุจริต จนกระทั่งสามารถยกระดับไปสู่ความมั่นคงที่ก่อให้เกิดผลประโยชน์ในทางที่สุจริตกับประเทศชาติ ตลอดจนสังคมโลกได้อีกด้วย¹²

6. สัมมาวายามะ (หมายถึง ความเพียรชอบ/เพียรพยายามชอบ) ซึ่งเป็นการเพียรพยายามระงับอกุศลจริตที่ยังไม่เกิดมิให้เกิดขึ้น พร้อมกับเพียรพยายามสร้าง/ทำกุศลจริตที่ยังไม่เกิดขึ้นให้บังเกิดขึ้นมา ในขณะที่เดียวกันก็เพียรพยายามละอกุศลจริตที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้เกิดขึ้นมาอีก พร้อมกับเพียรพยายามรักษากุศลจริตที่เกิดขึ้นแล้วมิให้เสื่อมด้วยการรักษาพัฒนาจิตใจ เพื่อยกระดับกาย วาจา และจิตใจ ให้สุจริตสะอาดและบริสุทธิ์ให้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ในศักยภาพของแต่ละบุคคล เพื่อที่จะสามารถยกระดับ ทางจิตวิญญาณให้สูงหรือเจริญยิ่งขึ้นไปโดยไม่มีการเสื่อมถอย¹³

7. สัมมาสติ (หมายถึง การระลึกชอบ) ซึ่งมีลักษณะของความสามารถในการระลึกได้ในระดับจิตใจ/จิตวิญญาณ อันเป็นที่ตั้งของสติสัมปชัญญะที่มีศักยภาพจากความสามารถในการมีพัฒนาการที่ดีจากการบำเพ็ญเพียรในกุศลจริต¹⁴

8. สัมมาสมาธิ (หมายถึง การตั้งจิตมั่นชอบ/ตั้งใจชอบ) ซึ่งมีลักษณะของความสามารถแห่งการมีพัฒนาการที่สามารถยกระดับทางจิตใจ/จิตวิญญาณให้เป็นสมาธิอย่างตั้งมั่นโดยแน่วแน่ในกุศลจริตตามแนวทางแห่งสัมมาปฏิบัติ ตั้งแต่การปฏิบัติข้อ 1 ถึงข้อ 7 ตามที่ได้กล่าวมาในข้างต้น อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (concentration) โดยมีทิศทางที่มุ่งไปสู่การพัฒนาศักยภาพความรู้ความสามารถที่มีอยู่ของตนเองในแต่ละบุคคล ให้เต็มถึงระดับที่สมบูรณ์ที่สุด/สูงสุด ตามความรู้ความสามารถ ที่จะทำได้ในบริบทของการสร้างคุณงามความดี (virtue) เพื่อที่จะสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตและสามารถเข้าถึงซึ่ง “ความต้องการบรรลุศักยภาพแห่งตน” (need for self-actualization) ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดเท่าที่มนุษย์พึงจะแสวงหาได้ ตามทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Needs) โดยมีเวลาอย่างน้อยสำหรับการปฏิบัติสมาธิจำนวน 1 ชั่วโมง (เป็นเวลาในการเดินจงกรมจำนวน 30 นาที และเป็นเวลาในการนั่งสมาธิจำนวน 30 นาที)¹⁵

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ทำการสังเคราะห์ (synthesis) เกี่ยวกับการพัฒนา “จริยธรรม” ตามแนวทางแห่ง “มรรค” ทั้ง 8 ประการดังกล่าวข้างต้นนั้น จะสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ในการสร้างแนวคิด “ความสุขมวลรวมประชาชาติ” (Gross National Happiness) ได้อย่างเป็นรูปธรรมในสังคมไทยเพื่อพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ในลักษณะที่ค้ำประกันพื้นฐานแห่งศักดิ์ศรีและการพัฒนาศักยภาพของความเป็นมนุษย์ที่มีจริยธรรม จนนำไปสู่ความสามารถในการตอบสนองความต้องการพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันได้แก่

1. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการความอบอุ่นใจ ในการไว้คอยบำบัดความทุกข์อันเกิดจากความกลัวต่อภัย จากธรรมชาติ ภัยจากสัตว์ และจากสิ่งต่างๆ ตลอดจนทั้งภัยจากมนุษย์ด้วยกัน

2. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการความสงบสุขทั้งในส่วนของตนเองและในส่วนของสังคม

3. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการให้มีชีวิตยืนยาว ไม่เจ็บป่วย ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า

4. ความสามารถในการตอบสนองความต้องการในการพัฒนาจิตใจให้สูงขึ้น เพื่อเข้าถึงจุดมุ่งหมายสูงสุดของชีวิต จนกระทั่งนำไปสู่สังคมที่มีความเจริญในทุกๆ ด้าน

พร้อมกับมีศักยภาพที่จะสามารถเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาในทางธรรม ซึ่งจะสามารถช่วยให้มนุษยย์ได้พบกับความจริงที่เป็นสัจธรรม การได้พบมิตรภาพและสันติภาพ เพื่อให้โลกมนุษยย์สามารถดำเนินไปสู่ความเจริญ ความปลอดภัย และสันติสุขในที่สุด¹⁶

จากที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาในรายละเอียดของประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับ “แนวคิดในบริบทของจริยธรรม” ข้างต้นนั้น สามารถที่จะเป็นประโยชน์ได้อย่างล้ำค่ายิ่งในการที่บุคคลแต่ละบุคคลในฐานะที่เป็นประชาชนซึ่งดำรงตนอยู่ในความเป็นพลเมือง ตลอดจนมวลมนุษยชาติในสังคมโลก สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองพร้อมกับการมีความสามารถในการสร้างเครือข่าย (network) แห่งการสร้างสรรค์ความดีงาม (virtue) จากการทำตนเองนั้นนำ “แนวคิดในบริบทของจริยธรรม” ตามที่กล่าวมา มาเป็นแบบแผนในการดำเนินชีวิตจนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตและสามารถเข้าถึงซึ่ง “ความต้องการบรรลุศักยภาพแห่งตน” (need for self-actualization) ที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาประชาธิปไตยได้อย่างมีทิศทางที่ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุดอันเป็นกรอบที่สังคมโลกยอมรับ บนพื้นฐานแห่ง “ปรัชญาที่แท้จริงแห่งการดำเนินชีวิตของมนุษยย์บนโลก” ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวข้างต้นซึ่งเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า “จริยธรรม” ดังที่ผู้วิจัยได้อรรถาธิบายมานั้น มีความจำเป็นสูงสุดในการดำเนินชีวิตของมนุษยย์¹⁷

และที่สำคัญ “จริยธรรม” ตามแนวคิดในบริบทของจริยธรรมดังที่ได้กล่าวข้างต้นนั้นต่างเป็นคุณธรรมบนรากฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งจะได้กล่าวต่อไปดังนี้คือ เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาซึ่งชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และการปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปใน ทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ¹⁸ ซึ่งนั่นก็คือ การเจริญอยู่ในหลักไตรสิกขาแห่งจริยธรรมในมรรคมืองค์ 8¹⁹ ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ได้เป็นอย่างดี²⁰

ทั้งนี้ “จริยธรรม” ซึ่งเป็นความมั่นคง นั้น จะเป็นรากฐานที่สนับสนุนค้ำจุนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สามารถเดินไปข้างหน้าได้อย่างแข็งแกร่ง ก่อให้เกิดเศรษฐกิจสมดุล (Equilibrium Economy) ได้ในที่สุด กล่าวคือ แนวคิดเศรษฐกิจสมดุล (Equilibrium Economy) เป็นแนวคิดที่เกิดจากแรงเสริมพลังของสิ่งที่ดีงาม (Virtuous Reinforcement) ในบริบทของจริยธรรม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life) ให้กับประชาชนที่ดี (The Good People) ที่ใช้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และประสิทธิผล (Effectiveness) ในการลดการสูญเสีย/ความเสียหาย/ความหายนะ (Cut Loss) ที่มาจากวงจรอุบาทว์ (Evil Cycle) ให้เหลือน้อยที่สุดจนไม่เหลือเลย บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) อันสามารถที่จะดำรงสมรรถนะ (Competency) ได้อย่างมีศักยภาพ (Potential) ในการยุติปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบที่เป็นอุปสรรค (Obstacle) ต่อความมั่นคง (Security) โดยเฉพาะ “ความมั่นคงของมนุษย์ที่ดีงามมีคุณธรรมจริยธรรม” ให้เบาบางลงจนกระทั่งถึงหมดสิ้นลงในที่สุด พร้อมกับการเสริมสร้างระบบสวัสดิการที่ดีที่มุ่งเน้นการให้บริการที่ดีเยี่ยมด้วยจริยธรรม (The Best Service By Ethic) ด้วยระบบอุปถัมภ์ในระบบรัฐ (Patronage System in The State System) เพื่อให้ประชาชนที่ดีงามมีคุณธรรมจริยธรรมได้เข้าถึงอย่างเสมอภาค ควบคู่กับการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่ดีให้มีวิชาความรู้/สมรรถนะ/ความใฝ่ดีในจริยธรรม ด้วยระบบคุณธรรม (Merit System) ในระบบวิสาหกิจ อันนำไปสู่การขับเคลื่อนความมั่นคง (Security) เพื่อให้เกิดความมั่งคั่งให้กับรัฐ (To be The Wealth in The State) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้อย่างแท้จริง (by genuineness)²¹

ทั้งนี้ ระบบคุณธรรม (Merit System) ที่นำมาใช้นั้น สามารถกล่าวพอเป็นสังเขปว่ามี 4 แนวคิด คือ (1) “หลักความสามารถ” (Competence) หมายถึง การยึดหลักความรู้ความสามารถของบุคคลเป็นสำคัญ พยายามหาทางคัดเลือกให้ได้ผู้มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง ให้ผู้มีความรู้ความสามารถมาสมัครให้มากที่สุด หาวิธีการที่เหมาะสม มาทำการคัดเลือก การโยกย้าย ตลอดจนการเลื่อนตำแหน่งต้องคำนึงถึงหลักความสามารถของบุคคลเป็นสำคัญ (2) หลักความเสมอภาค (Equality) หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้มีคุณสมบัติทุกคน (Open to All) ให้โอกาสแก่ผู้มีสิทธิอย่างเท่าเทียมกัน (Equality of Opportunity) หน้าที่ ความรับผิดชอบอย่างเดียวกัน จะต้องได้รับค่าตอบแทนเท่ากัน (Equal Pay for Equal Work) ได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอหน้ากันด้วยระเบียบของมาตรฐานในการบริหารงานบุคคล อย่างเดียวกัน โดยไม่คำนึงถึงภูมิหลัง ชาติตระกูล เพศ ผิวพรรณ หรือญาติไครนามสกุลใหญ่โตแค่ไหน ฯลฯ ถ้าบุคคลนั้นมีความสามารถ บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิเท่าเทียมกัน (3) หลักความมั่นคงในการดำรงสถานภาพ (Security) หมายถึงหน่วยงานพยายามทำให้ทุกคนที่เข้ามาอยู่กับหน่วยงานมี

ความมั่นคงในชีวิตทั้งในเรื่องอาชีพการงาน เงินเดือน สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่น ๆ ประกันมิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกออกจากราชการ โดยไม่มีความผิด เช่น การจ่ายค่าตอบแทนตามค่าของความสามารถหรือผลของงาน เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานรู้สึกว่าคุณค่าตนเองมีโอกาสได้ใช้ความรู้ แสดงความสามารถให้เติบโตก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ดังนั้นทุกคนก็จะทุ่มเททำงานให้กับหน่วยงาน เป็นต้น (4) หลักความเป็นกลางทางการเมือง (**Political neutrality**) หมายถึงผู้บริหารหน่วยงานทำหน้าที่ในการดูแลและผดุงระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล ปลอดภัยจากอิทธิพลทางการเมือง (ทั้งภายในและภายนอก) อิทธิพลอำนาจมืดหรือผู้ที่สามารถให้คุณให้โทษได้ และข้าราชการประจำจะต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลอย่างเต็มความสามารถ ต้องไม่กระทำให้ตกอยู่ภายใต้อาณัติหรืออิทธิพลของพรรคการเมือง เหล่านี้เป็นการกล่าวถึงระบบคุณธรรม (**Merit System**) มาเป็นพอสองเขป²² โดยอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมในวิชาชีพ (**Code of Ethics**) ที่ส่งผลให้การสร้างเสริมความมั่นคงแห่งชาติ (**National Security**) ซึ่งเป็น “ความมั่นคงแบบเป็นองค์รวม” (**Comprehensive Security**) ที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงในระดับปัจเจกบุคคลในสังคม ซึ่งเรียกว่า “ความมั่นคงของมนุษย์” (**Human Security**) โดยให้ความสนใจไปที่ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่ไม่ใช่แบบดั้งเดิม (**Non-Traditional Threats**)²³ ในบริบทของ “ความมั่นคงทางจริยธรรมและการเมืองการปกครอง” , “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม” , “ความมั่นคงด้านจิตวิทยาและการทหาร” , “ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” , และ “ความมั่นคงด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม” ดังได้กล่าวมาข้างต้นให้บรรลุผลได้อย่างสูงสุด จนก่อให้เกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ที่ส่งผลให้ประชาชนจำเป็นจะต้องตระหนักถึงความสำคัญตลอดจนให้ความสำคัญต่อการมีจริยธรรมในการนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินชีวิตในสังคมท่ามกลางกระบวนการโลกาภิวัตน์ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ในการนี้ พิษณุ สุนทรารักษ์²⁴ ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับ “โลกาภิวัตน์” (**Globalization**) ตามที่ วิล ฮัตตัน และ แอนโทนี กีดเด็น ได้รวบรวมบทความที่ว่าด้วยกระบวนการของโลกาภิวัตน์อันมีผลกระทบต่อมิติต่างๆ ของสังคมมนุษย์ โดยที่ ฮัตตัน ได้กล่าวว่า ทุกวันนี้พรมแดนที่เคยแบ่งแยกภาพเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม ออกจากกันนั้น ได้พังทลายลงอย่างสิ้นเชิง ซึ่งเป็นการท้าทายความเข้าใจที่เราเคยมีเกี่ยวกับระบบทุนนิยม ว่ายังใช้ได้ อยู่และถูกต้องหรือไม่ ความก้าวหน้าด้านประสิทธิภาพของระบบคอมพิวเตอร์ได้มีผลให้การดำเนินการต่างๆ ในปัจจุบัน สามารถขยายขอบเขตกว้างไกลกว่าที่เคยทำมาก่อนในอดีต พร้อมทั้งนำมาซึ่งแนวทางปฏิบัติทางด้านสาธารณสุขและการประกัน วินาศภัยในรูปแบบ

ต่างๆ ในขณะที่อิตาลีและอำนาจรัฐกลับลดลงไปเรื่อยๆ จนน่าเป็นห่วงในยุคที่ระบบทุนนิยม กำลังพัฒนาอย่างรวดเร็ว (ฮัตตัน เรียกระบบทุนนิยมดังกล่าวว่า “turbo-capitalism”) และยากที่จะควบคุม ซึ่งแตกต่างจากระบบทุนนิยมสมัยทศวรรษ 1950 หรือ 1960 ที่ไม่ค่อยซับซ้อนเท่าไรนัก ส่งผลให้การเปิดพื้นที่ หรือตลาดโลกแผ่ขยายมากขึ้น เพื่อสนองผลประโยชน์และความต้องการของ “ประเทศมหาอำนาจทุนนิยม” กรณีตัวอย่างเช่น วิกฤตทางเศรษฐกิจของเอเชียที่ผ่านมานั้น ฮัตตันได้อธิบายว่า มีที่มาจากความพยายามของประเทศในภูมิภาคดังกล่าวที่จะปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของทุนนิยมตะวันตก การเปิดเสรีทางตลาดก็ได้เกิดขึ้นพร้อมกับการที่นักลงทุนเก็งกำไรทยอยเข้ามาแสวงหาโอกาสทางธุรกิจพอดี จึงเกิดปัญหาที่เป็นวิกฤตต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้ ขณะที่ กிட்டัน มีความเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงของระบบทุนนิยมอย่างรวดเร็วได้เปิดโอกาสมากมายสำหรับมวลมนุษยชน ประกอบกับเทคโนโลยีสารสนเทศได้ปฏิวัติรูปแบบเดิมจากที่ได้เคยยึดถือปฏิบัติในการผลิต ซื้อและขายสินค้าต่างๆ ที่ผสมผสานกับการขยายตัวของอุตสาหกรรมไร้น้ำหนัก (weightless industries) อันได้แก่ การประมวลข้อมูลข่าวสาร การบันเทิง เทคโนโลยีใหม่ๆ ด้านโทรคมนาคม ตลอดจนความสำคัญขององค์ความรู้ในฐานะของการเป็นปัจจัยหลักทางการผลิต และการค้นพบสิ่งใหม่ๆ ทางชีวศาสตร์ ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนเป็นสัญญาณที่บ่งบอกถึงการเปลี่ยนผ่านครั้งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของมนุษย์ อย่างไรก็ตาม กிட்டัน มิได้มองทุกสิ่งทุกอย่างว่าดีไปหมด แต่กிட்டัน ยังคงมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับมหันตภัยที่อาจเกิดขึ้นได้จากอาหารที่ได้รับการตัดต่อพันธุกรรม และได้กล่าวตักเตือนว่า ระบบทุนนิยมโลก จะต้องเผชิญกับการขยายตัวของอาชญากรรม การฉ้อราษฎร์บังหลวง และการหลีกเลี่ยงการชำระภาษีอย่างเล็งไม่ได้ สำหรับความไม่เสมอภาคในสังคมโดยทั่วไปจะเลวร้ายยิ่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่ อินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีสารสนเทศในรูปแบบต่างๆ และการพัฒนาทางชีวศาสตร์ ได้เป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของกระบวนการประดิษฐ์กรรมที่สร้างสรรค์ (ไม่ใช่กระบวนการที่มุ่งจะทำลายโอกาส) ซึ่งจะช่วยเหลือผลักดันให้มนุษย์สามารถก้าวกระโดดไปสู่สภาพที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันได้อย่างรวดเร็ว สำหรับ ฮัตตัน แล้ว เห็นว่าเรากำลังอยู่ในช่วงแห่งการก้าวกระโดด (quantum leap) กล่าวคือ สิ่งที่เราจะขัดขวางกระแสที่เขยวกรากของทุนนิยมมิให้เคลื่อนได้สะดวกนั้น ได้แก่ ผู้อุปโภคบริโภค จริยธรรมของสังคม สถาบันต่างๆ และรัฐบาลเท่านั้น ในขณะที่เดียวกับที่ กிட்டัน ได้ให้แนวคิดของการแก้ไขปัญหามีแนวโน้ม มาจากกระแสโลกาภิวัตน์ ด้วยการรวมพลังเป็นหนึ่งเดียวกับผู้ยากไร้

(solidarity) ความเป็นธรรมในสังคม (social justice) การคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือกับผู้ที่อ่อนแอ ไร้โอกาสในการพัฒนาตนเอง (social protection of the vulnerable) และการมีรัฐบาลที่พร้อมจะให้ความช่วยเหลือได้ทุกเมื่อ ที่สอดคล้องกับการสร้างกลไกการบริหารจัดการด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ และโปร่งใสโดยอยู่บนพื้นฐานของค่านิยมแบบสังคมนิยมประชาธิปไตย เนื่องจากการเมืองแบบเสรีนิยมประชาธิปไตยยังคงมีลักษณะขาดๆ เกินๆ ไม่สามารถเป็นสังคมที่เปิดกว้างให้ทุกคนมีเสรีภาพและโอกาสพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้ดีขึ้นได้อย่างแท้จริง ประกอบด้วยการสร้างความเชื่อมโยงในระบบประชาธิปไตยอย่างมุ่งมั่นสุดกำลัง และการสร้างความจริงจังกับเรื่องสิทธิมนุษยชน อันเป็นเสมือนกับการสร้างปรัชญาใหม่ที่จะช่วยเป็นกรอบความคิดในการรับรองปรากฏการณ์ครั้งใหญ่ ซึ่งครอบคลุม พื้นที่ทั่วโลก โดยที่ปรัชญาใหม่นี้แตกต่างจากที่ให้ความสำคัญกับระบบตลาดในฐานะของการเป็นตัวแจกแจงคุณค่าในสังคม²⁵

ด้วยเหตุนี้กระแสแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย จึงต้องปรับตัวให้ทันและสอดคล้อง กับสภาพการณ์ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ โดยที่ผู้วิจัยขอเสนอปรัชญาใหม่ที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเอง ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น เพื่อเป็นปรัชญาที่เชื่อมโยงระหว่างจริยธรรม กับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยสอดคล้องกับแนวคิดของฮัตตัน และกิตเด็น ซึ่งเรียกว่า “ปรัชญาเศรษฐกิจสมดุล” (The Philosophy of Equilibrium Economy) อันเป็นแนวคิดที่เกิดจากแรงเสริมของพลังในสิ่งที่ดีงาม (Virtuous Reinforcement) ในบริบทของจริยธรรม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี (Quality of Life) ให้กับประชาชนที่ดี (Good People) ที่ใช้การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และมีประสิทธิผล (Effectiveness) ในการลดการสูญเสีย/ความเสียหาย/ความหายนะ (Cut Loss) ที่มาจากวงจรอุบาทว์ (Evil Cycle) ให้เหลือน้อยที่สุดจนไม่เหลือเลย บนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (The Philosophy of Sufficiency Economy) อันสามารถที่จะดำรงสมรรถนะ (Competency) ได้อย่างมีศักยภาพ (Potential) ในการยุติปัญหาภัยคุกคามทุกรูปแบบ ที่เป็นอุปสรรค (Obstacle) ต่อความมั่นคง (Security) โดยเฉพาะ “ความมั่นคงของมนุษย์ที่ดีงามที่มีคุณธรรมจริยธรรม” ให้เบาบางลงจนกระทั่งถึงหมดสิ้นลงในที่สุด พร้อมกับเสริมสร้างระบบสวัสดิการที่ดีที่มุ่งเน้นการให้บริการที่ดีเยี่ยม ด้วยจริยธรรม (The Best Service by Ethic) ด้วยระบบอุปถัมภ์ในระบบรัฐ (Patronage System in The State System) เพื่อให้ประชาชนที่ดีงามที่มีคุณธรรมจริยธรรมได้เข้าถึงอย่างเสมอภาค ควบคู่กับการสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่ดี ให้มีวิชาความรู้/สมรรถนะ/ความใฝ่ดีในกรอบของจริยธรรมในวิชาชีพ (Code of Ethics) ด้วยระบบคุณธรรม (Merit System) ในระบบวิสาหกิจของรัฐ

อันนำไปสู่การขับเคลื่อนความมั่นคง (Security) เพื่อให้เกิดความมั่งคั่งและความยั่งยืนให้กับรัฐ (To be Wealthy and Sustainability in The State) ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการพัฒนาความเป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ได้อย่างแท้จริง (by genuineness) โดยที่ประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ (The Absolute Democracy) นั้น ผู้วิจัยขอให้ความหมายว่าเป็น ยุทธศาสตร์ (Strategy) ของการมีศักยภาพของการดำรงความเป็นรัฐที่แท้จริง (Really State) โดยมีรัฐธรรมนูญ (Constitution) ที่ไม่ได้มีที่มาจากกลุ่มเครือญาติ (Lineage) ภายในกลุ่มสังคมในระบอบอำมาตยาธิปไตยและเครือข่ายของกลุ่มสังคมในระบอบอำมาตยาธิปไตยที่มีที่มาจากธุรกิจการเมือง เนื่องจากมีมูลเหตุ (Reason) มาจากพฤติการณ์ (Circumstance) ที่ได้รับการเสริมสร้างปลูกฝังกระบวนการ “ถ่ายทอดทางสังคม” (Socialization) ในแนวทางมิชชาชีพจนส่งผลให้ประชาชนของสังคมในประเทศ ต้องตกอยู่ในสภาพความแร้นแค้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งความแร้นแค้นทางจริยธรรม ทั้งนี้สำหรับในส่วนของรัฐธรรมนูญ (Constitution) ที่เป็นเครื่องมือ (Mean) ในการขับเคลื่อน (Operate) ยุทธศาสตร์ (Strategy) ของประเทศไทยซึ่งเป็นระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ (The Absolute Democracy) ให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำจริยธรรม (Ethic) มาเสริมสร้างวัฒนธรรม (Culture) เพื่อให้เกิดความมั่นคงอย่างยั่งยืน (Sustainable Security) ซึ่งสามารถเป็นประโยชน์ที่ทำให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพความเสมอภาคความสงบสุขร่มเย็น พร้อมกับ ความสามารถในการพัฒนาศักยภาพ (Potential) ตลอดจนทักษะ (Skill) ของตนเองในบริบทของการเคารพศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ใฝ่ดี ที่มีคุณธรรมจริยธรรม โดยเป็นสันติสุข ที่ปราศจากการก่ออาชญากรรม ตลอดจนจากการทำสงคราม (Without Crime & Without War)²⁶ ด้วยเหตุนี้ ประชาชนที่ดี (Good People) ในสังคมไทย ตลอดจนรัฐบาลไทย จึงจำเป็นต้องตระหนักในการสร้างจริยธรรม (Ethic) ให้บังเกิดขึ้นในจิตใจ โดยยึดหลักปฏิบัติแห่งคุณธรรมที่เป็น “เครื่องมือ” (Mean) ในการเข้าถึงซึ่งคุณงามความดี (Virtue) โดยดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมบนรากฐานแห่งสัจธรรมที่เป็นกฎหมายที่แท้จริง (True Law) อันเป็นความรู้ที่แท้จริงเพื่อยังประโยชน์ที่ล้ำค่า (invaluable) ยิ่ง ในการผลิต (to yield) มนุษย์ในฐานะที่เป็นประชาชนผู้ซึ่งมีจิตใจสูง (virtuous people) ให้กับสังคมไทย ตลอดจนมวลมนุษยชาติ (Humanity) อันเป็น “เป้าหมาย” (End) ที่สำคัญยิ่งของแบบแผนในการดำเนินชีวิตของมนุษย์²⁷ ที่มุ่งไปสู่การมีศักยภาพซึ่งสามารถนำไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในท้ายที่สุด บนกระบวนทัศน์ (paradigm shift) ของความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในศตวรรษที่ 21

อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกัน ในการศึกษาเรื่อง “จริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย” นั้น จำเป็นต้องศึกษาถึงความเชื่อมโยงที่เกี่ยวข้องกับ

สถานการณ์โลก ตลอดจนในภูมิภาค และอิทธิพลของมหาอำนาจที่มีต่อสถานการณ์ ความมั่นคงของไทย กล่าวคือ จากการที่สถานการณ์และพัฒนาการทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมระหว่างประเทศ ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่น การแพร่ ขยายอิทธิพลของกลุ่มมุสลิมหัวรุนแรง โดยเฉพาะกลุ่ม ISIL/ISIS , สภาวะสงครามเย็น ระหว่างประเทศรัสเซียกับประเทศตะวันตกจากการแย่งชิงอิทธิพลในยูเครน ตลอดจน สถานการณ์การเผชิญหน้าของสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น กับจีน ฯลฯ จึงส่งผลต่อบริบทในมิติ การเมืองระหว่างประเทศ ที่ก่อให้เกิดแนวโน้มที่สำคัญคือ การที่โลกจะมีขั้วอำนาจเพิ่ม มากขึ้น (Multi-Polar) กล่าวคือ นอกเหนือจากจีนและสหรัฐฯ แล้ว ในปัจจุบันยังมีกลุ่ม ประเทศในสหภาพยุโรป รัสเซีย อินเดีย ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศในตะวันออกกลางที่มี บทบาทเพิ่มขึ้นในเวทีโลก ซึ่งการเพิ่มจำนวนขั้วอำนาจจะส่งผลให้การเผชิญหน้าตลอดจน การแข่งขันกันระหว่าง 2 ประเทศมหาอำนาจ ดังเช่น ในยุคสงครามเย็น ลดน้อยลง จึงถือ เป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศเล็กๆ เช่น ประเทศไทย มีทางเลือกในเวทีระหว่างประเทศ ใน การผลักดันผลประโยชน์ของประเทศมากขึ้น ในขณะที่เดียวกัน ประเทศมหาอำนาจ หรือ ประเทศที่มีอิทธิพลสูง จะใช้โอกาสในการสร้างกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางการค้า ตลอดจน สิทธิมนุษยชนในบริบทของความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) สำหรับใน ส่วน ขององค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ หรือองค์การการค้าโลก จะมีแนวโน้มที่จะ มีอำนาจและบทบาทน้อยลงในการกำหนดกฎเกณฑ์และมาตรฐานสากลต่างๆ เนื่องจากการที่ ระบบพหุภาคีนิยมนั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาสำคัญของโลกในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาได้ เช่น เรื่องของการก่อการร้ายสากล ลัทธิสุดโต่ง ตลอดจนการลดภาษีการค้าภายใต้การเจรจา รอบโดฮา ด้วยเหตุนี้ สภาวะการณ์ปัจจุบันดังที่ได้กล่าวข้างต้น ได้สะท้อนแววสะท้อนมาตั้งแต่ ช่วงปลายทศวรรษ 1990 ที่ยังคงไม่มีความแน่นอนว่าโลกจะมุ่งไปสู่การรวมตัวเป็นค่าย ใหญ่ระดับภูมิภาค (Larger Regional Blocs) อันมีพื้นฐานอยู่บนผลประโยชน์ทาง เศรษฐกิจหรือไม่ ท่ามกลางการรวมตัวระหว่างประเทศกลุ่มเล็กๆ ซึ่งมีแนวโน้มที่อาจเป็น บรรทัดฐานของระบบระหว่างประเทศใหม่ มากกว่าการรวมตัวกันเป็นกลุ่มเศรษฐกิจใหญ่²⁸

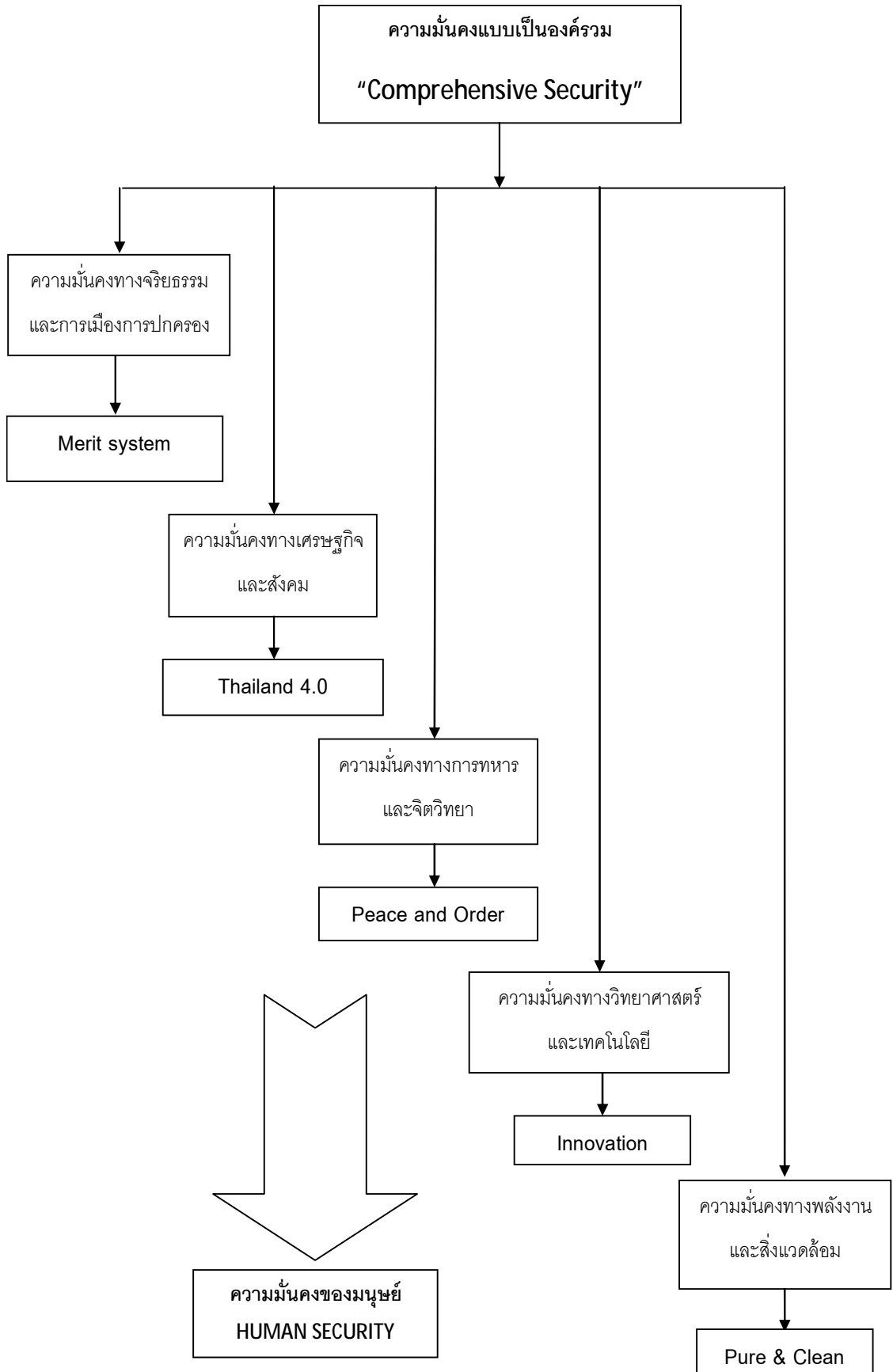
จึงอาจกล่าวได้ว่า ตั้งแต่ทศวรรษ 1990 นั้น ถือเป็นทศวรรษที่ประชาคมระหว่างประเทศ ได้มีความตระหนักรู้กันอย่างกว้างขวางว่า ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมานั้น มีหลายปัญหาที่การ แก้ไขจะต้องกระทำกันในขอบเขตระดับโลก ปัญหาเหล่านี้ได้แก่ ปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แม้ว่าจะ มีความพยายามของนานาชาติที่กว้างขวางขึ้นในการปกป้องและปรับปรุงสิ่งแวดล้อม แต่ก็ ยังเห็นกันอยู่ทั่วไปว่าทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมของโลกกำลังเลวร้ายลงทุกที ด้วยเหตุนี้ ความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างจริงจังและรวดเร็วจึงจำเป็นต้องมีขึ้น ทั้งนี้เพื่อหยุดยั้ง

สภาพที่เลวร้ายของทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ด้วยการทำให้กลับฟื้นคืนสู่สภาพที่ดีเป็นปรกติอีกครั้ง จากบริบทอันเป็นสภาพแวดล้อมเชิงยุทธศาสตร์ในเวทีโลกดังที่กล่าวมาข้างต้น จึงได้ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมแห่งวิสัยทัศน์ในการกำหนดจริยธรรมกับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทย โดยสืบเนื่องมาจากแนวโน้มที่เปิดโอกาสให้ประเทศเล็กๆ เช่น ประเทศไทย ได้มีทางเลือกในเวทีระหว่างประเทศ ในการผลักดันผลประโยชน์ของประเทศมากขึ้น ท่ามกลางกฎเกณฑ์และมาตรฐานทางการค้า ตลอดจนสิทธิมนุษยชน²⁹ ในบริบทแห่งความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) ในศตวรรษที่ 21 แห่งสหัสวรรษ (Millennium)

สรุป

ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการทัศน์แห่งความมั่นคงของมนุษย์อันเป็น ผลผลิตสุดท้ายของกระบวนการพัฒนาศักยภาพความมั่นคงแบบเป็นองค์รวม (Comprehensive Security) ดังภาพที่ 1 เพื่อการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้เพิ่มมากขึ้น ตั้งแต่ยุคหลังสงครามเย็น (in the post cold war era) แห่งสหัสวรรษ (Millennium) เป็นต้นมา ในบริบทของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในท้ายที่สุด ดังได้แสดงไว้ในแผนภาพเชิงยุทธศาสตร์ (Strategy Map) เกี่ยวกับความมั่นคงแบบเป็นองค์รวม (Comprehensive Security) ข้างต้น เพื่อการสนับสนุนกระบวนการทัศน์ในการพัฒนาความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) อันเป็นผลลัพธ์สุดท้าย ของกระบวนการพัฒนานั้น ซึ่งมีองค์ประกอบที่ประกอบด้วยบริบททั้ง 5 กล่าวคือ 1. “ความมั่นคงทางจริยธรรมและการเมืองการปกครอง” 2. “ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม” 3. “ความมั่นคงทางการทหารและจิตวิทยา” 4. “ความมั่นคงด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี” 5. “ความมั่นคงด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม” ซึ่ง “จริยธรรม” นั้น ต่างก็มีความสัมพันธ์กับแนวคิดความมั่นคงที่เหมาะสมกับประเทศไทยในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเป็นกึ่งหนึ่งของบริบทความมั่นคงทั้ง 5 บริบทความมั่นคงดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

เอกสารอ้างอิง

¹ วรียา ชินวรรโณ. จริยธรรมในวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2546.

² ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก. เอกสารประกอบการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (ความมั่นคงศึกษา) . กรุงเทพฯ : ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ; 2555.

³ พจน์ พงศ์สุวรรณ, พลตรี . หลักยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการทัพบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง ; 2536.

⁴ สุรชาติ บำรุงสุข, รศ.ดร. . นวัตกรรมความมั่นคง : ระบบงานความมั่นคงใหม่ของไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อนิเมทกรุ๊ป ; 2547.

⁵ สุมน อมรวิวัฒน์. การสอนโดยสร้างศรัทธา และโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์ ; 2530.

⁶ เรื่องเดียวกัน.

⁷ กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย (ศึกษากรณีธุรกิจที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจัยโดยมีเครือข่ายมาจากต่างประเทศ) ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (วิทยาเขตหัวหิน), 2557.

⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁹ เรื่องเดียวกัน.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน.

¹¹ เรื่องเดียวกัน.

¹² เรื่องเดียวกัน.

¹³ เรื่องเดียวกัน.

เรื่องเดียวกัน.

¹⁵เรื่องเดียวกัน.

¹⁶กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. บทบาท หน้าที่ และโครงสร้างของ กองอำนวยการ รักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ในการรักษาความมั่นคง ยุคหลังสงครามเย็น ปริญญาโทศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การทหาร) สาขาความมั่นคงและการป้องกันประเทศ ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก สถาบันวิชาการทหารบกชั้นสูง; 2549.

¹⁷กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับ ประเทศไทย (ศึกษากรณีธุรกิจที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจัยโดยมีเครือข่ายมาจากต่างประเทศ) ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (วิทยาเขตหัวหิน), 2557.

¹⁸กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. เศรษฐกิจพอเพียง กับการก่อรูปนโยบายทาง แนวความคิดความมั่นคงของมนุษย์ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

¹⁹สุมน อมรวิวัฒน์. การสอนโดยสร้างศรัทธา และโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพฯ : โอ เดียนสโตร์ ; 2530.

²⁰กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. เศรษฐกิจพอเพียง กับการก่อรูปนโยบายทาง แนวความคิดความมั่นคงของมนุษย์ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

²¹กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับ ประเทศไทย (ศึกษากรณีธุรกิจที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจัยโดยมีเครือข่ายมาจากต่างประเทศ) ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (วิทยาเขตหัวหิน), 2557.

²²<https://www.facebook.com/serithai.net/photos/>

²³ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก. เอกสารประกอบการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต (ความมั่นคงศึกษา) . กรุงเทพฯ : ส่วนบัณฑิตศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ; 2555.

²⁴กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. เศรษฐกิจพอเพียง กับการก่อรูปนโยบายทางแนวความคิดความมั่นคงของมนุษย์ ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2547.

²⁵เรื่องเดียวกัน.

²⁶กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์ , พันโท. จริยธรรมในการดำเนินธุรกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย (ศึกษากรณีธุรกิจที่มีปฏิสัมพันธ์กับผู้วิจัยโดยมีเครือข่ายมาจากต่างประเทศ) ปริญญาโทบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด (วิทยาเขตหัวหิน), 2557.

²⁷เรื่องเดียวกัน.

²⁸นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) รุ่นที่ 58 . ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ.2560 – 2579 . กรุงเทพฯ : บริษัท ราไทยเพรส จำกัด ; 2558.

²⁹เรื่องเดียวกัน.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก กฤษณพงศ์ วิมลศิลป์
วัน เดือน ปี เกิด	8 กรกฎาคม 2511
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2535	หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ทั่วไป
พ.ศ.2538	หลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต ทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
พ.ศ.2544	หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 79 (รร.สธ.ทบ.สบส.)
พ.ศ.2547	หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พ.ศ.2548	หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาความมั่นคงและการป้องกันประเทศ
พ.ศ.2559	หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการทั่วไป
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2545-2548	หน.กพ.ทบ.
พ.ศ.2549	ประจำ บก.ทบ.
พ.ศ.2549	ประจำ จทบ.พ.บ.
พ.ศ.2552	ประจำ มทบ.15
พ.ศ.2555-2557	ผช.ผอ.กองฝ้ายยุทธการ กยก.ทน.1
พ.ศ.2558	ผสธ.ประจำผู้บังคับบัญชา
ตำแหน่งปัจจุบัน	
พ.ศ.2559-ปัจจุบัน	ประจำมณฑลทหารบกที่ 15